

420 miljoen euro voor urgente watermaatregelen

In de Miljoenennota staat voor de komende jaren 420 miljoen euro begroot voor urgente maatregelen in het kader van waterbeheer. Om de zwakke plekken langs de kust te versterken, is 742 miljoen euro vrijgemaakt. Het kabinet maakt ook geld vrij (al dan niet gedwongen door Europese regelgeving) om de waterkwaliteit te verbeteren. Koningin Beatrix noemde de gevaren van hoog water in de troonrede. Volgens de vorstin is het van het 'grootste belang' de Nederlandse delta tegen hoog water te beschermen.

Naar verwachting stelt de Eerste Kamer nog dit jaar de PKB Ruimte voor de Rivier vast. Volgend jaar kan dan de uitvoering beginnen. Samen met de Maaswerken, waarmee intussen al een begin is gemaakt, moeten in 2015 de waterkeringen langs de Maas en de Rijn aan de wettelijk voorgeschreven veiligheidseisen voldoen. Ook moet dan duidelijk zijn hoeveel ruimte gereserveerd moet worden voor de periode daarna. Vooruitlopend op de PKB zijn enkele koploperprojecten aangewezen waarvan de planstudie kan beginnen. Volgend jaar wordt bijvoorbeeld gewerkt aan de dijkverlegging Westenhofte (bij Zwolle), de uiterwaardvergraving Meinerswijk (bij Arnhem) en de Overdiepe Polder in Noord-Brabant. In het kader van de Maaswerken ligt de nadruk in 2007 op kadeversterkingen in stedelijk gebied, zoals bij Roermond, Venlo en Gennepe en de realisatie van de hoogwatergeulen en verdiepingsmaatregelen.

De aanpak van de zwakke schakels langs de kust start ook volgend jaar. Uit de vijfjaarlijkse toetsing van primaire waterkeringen blijkt dat een aantal keringen, zoals de Afsluitdijk en de dijken rond het Markermeer, niet aan de huidige normen voldoen. Het kabinet heeft een programma opgesteld om de meest urgente maatregelen tot en met 2011 uit te kunnen voeren. Hiervoor is de komende jaren een bedrag van 420 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Het maatregelenprogramma 2003-2007 uit het Nationaal Bestuursakkoord Water voor regionale watersystemen nadert zijn einde. In dit kader worden 307 projecten van 43 gemeenten en 24 waterschappen uitgevoerd. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft een eenmalige uitkering van 100 miljoen beschikbaar gesteld voor projecten. Het leeuwendeel hiervan wordt gefinancierd door de waterschappen: 692 miljoen euro. Het nieuwe maatregelenpakket, met een looptijd van 2007 tot 2015, is volgend jaar klaar. Verkeer en Waterstaat

zoekt daarbij naar een combinatie met de waterkwaliteitsdoelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water.

Reactie

In een reactie op de begroting stellen de Unie van Waterschappen en het InterProvinciaal Overleg dat het Ministerie van Verkeer en Waterstaat geen structurele aanpak heeft gekozen voor de noodzakelijke versterking van primaire waterkeringen. Slechts tot en met het jaar 2011 is daar 420 miljoen euro voor uitgetrokken. Voor een structurele aanpak is tot en met 2020 minimaal een bedrag van 1,6 miljard euro nodig. Dat blijkt uit de tweede landelijke toetsing van de primaire waterkeringen. Uit die toetsing is naar voren gekomen dat meer dan 90 zwakke plekken in keringen niet voldoen aan de wettelijke normen. De provincies en de waterschappen verwachten dat dit aantal zelfs nog hoger zal uitvallen, omdat 30 procent van de waterkeringen nog nader moet worden getoetst. Ook veranderingen in het klimaat en de bodemdaling zullen de komende jaren nieuwe investeringen afdwingen. Het IPO en de Unie wijzen het Rijk op zijn wettelijke verantwoordelijkheid voor de primaire keringen en roepen op een structureel bedrag tot en met 2020 te reserveren, zodat de waterschappen en provincies tijdig de noodzakelijke verbeteringen kunnen realiseren. Volgens de belangenkoepels betekent de aanpak van Verkeer en Waterstaat dat bij lange na niet alle zwakke plekken in de waterkeringen worden verbeterd.

VROM

De begroting van het Ministerie van VROM laat meer aandacht voor waterkwaliteit zien: voor dit jaar was een bedrag van nog geen 1,5 miljoen euro beschikbaar voor de verbetering van waterkwaliteit. Vanaf volgend jaar wordt dit bedrag jaarlijks opgetrokken naar een dikke 13 miljoen euro. Ook voor het bevorderen van gebiedsspecifieke maatregelen in het landelijk gebied stelt VROM de komende jaren aanzienlijk meer geld beschikbaar: van nog geen miljoen euro dit jaar tot ruim 13 miljoen euro volgend jaar. In 2010 wordt bijna 26 miljoen euro beschikbaar gesteld.

TTIW

Voor de vorming van een Technologisch Top Instituut Watertechnologie (TTIW) wordt 35 miljoen euro beschikbaar gesteld. Het bedrag is bedoeld voor de periode 2007-2012. Het instituut zal voortbouwen op de fundamenten die al door Wetsus zijn gelegd. Het lopende onderzoeksprogramma van Wetsus wordt integraal onderdeel van het nieuwe TTIW. In het nog op te richten instituut zal onder meer aandacht zijn voor de terugwinning van energie en grondstoffen uit afvalwater, de bereiding van drink- en proceswater, interactie met natuurlijke systemen en de ontzilting van zeewater. De toegezegde 35 miljoen euro is een verdubbeling van het al beschikbare bedrag. Overigens keert de overheid de 35 miljoen euro niet in één keer uit: de helft van het bedrag wordt pas toegekend als over een jaar blijkt dat de organisatorische en inhoudelijke ontwikkeling voldoende is.